

Notat om erfaringer med automatisk dataoverførsel fra Ø90 - RISE konsulenterne	Ansvarlig	WIS
	Oprettet	12-12-2018
	Side	1 af 7

Projekt: 3797, J.nr. 32709-16-0027 – Forankringsudvikling RISE

Se EU-Kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

Baggrund

Der er store potentialer i at anvende digitaliseringen ved udarbejdelse af RISE-analyser. Med fokus på primært tidsforbruget og validiteten i udfyldelsen af RISE-analysen er der gennemført en procedure samt teknisk mulighed for, at landmanden kan give sit tilsagn til, at data trækkes og leveres elektronisk til RISE-analysen på de områder, hvor dette er muligt. De første erfaringer har været afprøvninger indenfor regnskabsområdet, men muligheden for data fra mark og stald er også undersøgt.

Formål

Formålet med dette notat om erfaringer med automatisk dataoverførsel fra Ø90 er at beskrive, hvilke erfaringer der skal fastholdes til den videre udvikling.

Ved at gennemføre interviews ved 7 RISE konsulenter i december 2018 er det formålet at undersøge erfaringerne hos de 21 case-landmænd, hvor der er anvendt automatisk dataoverførsel på udvalgte økonomital fra landmandens regnskab via udtræk af data fra ØDB (ØkonomiDataBasen). Undersøgelsen skal gerne kunne anvendes til evaluering af projektets delmål om overførsel af standarddata fra Årsrapporten i Ø90.

Metode

Metoden, der anvendes for at indfri formålet, er at gennemføre et telefoninterview med de 7 RISE konsulenter, som har gennemført de 21 case-afprøvninger. Herefter analyseres besvarelserne og munder ud i et notat, som fastholder enkelte anbefalinger til den videre udvikling af området.

Konklusion

RISE-konsulenterne har mærket store tidsmæssige besparelser ved at benytte den automatisk dataoverførsel fra Ø90. Landmændene har ikke haft problemer med tilmelding og tilsagn via Landmand.dk med få undtagelser. RISE-konsulenterne ønsker en udbygning af den automatiske dataoverførsel hvor de prioriterer gødningstilførsel fra mark online, afgrødefordeling fra mark online og kemiforbrug fra Mark online som de tre vigtigste områder. – Se uddybninger nedenfor.

Spørgsmål, svar og kommentar omhandlende automatisk dataoverførsel fra Ø90

Tilsagn og bestilling

Hvad har landmanden sagt til tilmelding og tilsagn på landmand.dk?

Det generelle billede er, at landmændene ikke har haft problemer med at anvende landmand.dk til at tilmelde sig og give tilsagn til, at vi må anvende landmandens data. Der var nogle få landmænd, som skulle guides af deres konsulent. Få landmænd skulle mindes om at gå ind på landmand.dk og tilmelde sig.

Noter fra telefoninterview

(4 konsulenter) Det har ikke været vanskeligt at få landmanden til at logge på landmand.dk.

(2 konsulenter) Det har generelt været lidt vanskeligt at få landmanden til at logge på landmand.dk. Mange kendte ikke deres kodeord. Det er blevet løst ved at guide landmanden igennem over telefonen. Det er ikke sikkert, at en kort skriftlig vejledning pr. mail er den rigtige løsning.

(2 konsulenter) Der var 1 af de 5 landmænd, som man skulle vente lidt på, før han fik logget sig på.

Hvilke problemstillinger er I stødt på?

Det største problem, vi har oplevet, er at 15 - 20 % af landbrugene ikke havde et regnskab, som kunne anvendes til automatisk dataoverførsel på økonomiområdet. Det skyldes ofte, at landmanden ikke får udarbejdet sit regnskab af en DLBR-virksomhed, men derimod bruger en anden revisor. Herudover stødtes der på to skatteregnskaber ved nogle mindre landbrug. En sidste udfordring er de helt store landbrug, som har en koncernopstilling med flere regnskaber. F.eks. et I/S-samarbejde, hvor hver ejer har et regnskab med privatforbrug samt et fælles driftsregnskab.

Noter fra telefoninterview

Spørgsmålet om, hvorvidt regnskabet var overført til ØDB (Økonomi Data Basen), var den største hindring for bestilling af data til automatisk dataoverførsel.

- 1 ud af 6 (Regnskabet blev udarbejdet af PWC og kan derfor ikke anvendes til automatisk dataoverførsel)
- 2 ud af 6 (Regnskabet blev udarbejdet af privat revisor og kan derfor ikke anvendes til automatisk dataoverførsel)
- 1 ud af 6 (Data fra en anden kreds, som ikke var af den ønskede kvalitet)
- 2 ud af 6 (Begge regnskaber var skatteregnskaber, som derved ikke kan anvendes)
- 1 ud af 6 (I/S samarbejde med to eller flere regnskaber) Det giver nogle punkter, som skal summeres mellem regnskaberne. Der kan undersøges, om koncernregnearket kan være en hjælp til at udfylde disse tilfælde.

Vidensniveau om det tekniske i automatisk dataoverførsel

Hvordan er det gået med at indlæse data, du har modtaget pr. mail?

Indlæsning af data er gået godt. Dog er der specielt en fejl, som flere af konsulenterne har oplevet i begyndelsen af deres erfaring med automatisk dataoverførsel. Placeringen af dataindlæsningen i arbejdsproceduren er som beskrevet på mødet i august af stor betydning. Denne information har dog ikke været tydelig nok i vejledningen. Dette er dog blevet ændret medio november. Og vejledningen følger med hvert datasæt, som sendes afsted. Det er vigtigt, at ændringer eller problemfelter med indlæsning af data, som nogle oplever, kommunikeres ud til hele gruppen med løsningen på området.

Noter fra telefoninterview

Det har givet problemer, at nogle konsulenter ikke har udfyldt spørgsmål 10,2 årstallet (2017), inden de indlæser data. De er glade for, at rækkefølgen nu er beskrevet i vejledningen, som vil være en stor hjælp til evt. nye konsulenter.

Den anden fejl, som er oplevet, er, at nogle felter omkring døde køer, kalve, mv. er blevet åbnet op uden værdi. Herefter skulle der indtastes en værdi, og rækken slettes for at komme videre. Fejlen skulle være løst i kodning.

Der har ligeledes været en fejl hos en enkelt landmand gående ud på, at alle tal ikke kom med og måtte indtastes manuelt. Årsagen skal nok findes i, at konsulenten ikke anvendte den rette rækkefølge. Han er dog ikke stødt på problemet hos de andre landmænd, hvor han også har anvendt forkert rækkefølge.

Ved nye data på en bedrift, hvor nogle af spørgsmålene er udfyldt, er det vigtigt at taste dem ind manuelt, da der ellers kan overskrives svar fra afsnit B "Spørgsmål ved landmanden". Dette står tydeligt i vejledningen efter opdateringen af vejledningen i november.

Det er en klar anbefaling at skrive rundt til alle 7 - 10 RISE konsulenter, når der opleves en fejl, og når vi har en forklaring på problemet.

- (3 konsulenter) Ingen problemer med indlæsning af data
- (1 konsulent) Har oplevet problemer med en række hvide kasser, når konsulenten åbner systemet op. Det er ikke ofte, men er også sket i forbindelse med indlæsning af data. Har været i dialog med RISE team, som siger, at man skal lukke programmet ned og genstarte det. Det virker.

Du har kun anvendt regnskabsdata fra 2017 og ikke anvendt data fra både 2016 og 2017. Hvorfor? (Argumenter for at undersøge, om det skal anbefales fremadrettet.)

Der er gode argumenter for at anvende både 2016 og 2017 regnskabstal i 2017-analyserne, da 2017-regnskaberne er et godt år. Det er dog ikke anvendt af nogle af konsulenterne.

Den største overvejelse handler om, at de også mener, at markdata skal dække to år, således at økonomien dækker de afgrøder, der er blevet dyrket på markerne. Dette er dog ikke en holdning, der deles af alle konsulenter.

En af dem nævner, at det bliver mere diffust, hvad der måles på. Der er et ønske om at se andre, der har anvendt det og haft erfaringer med det først, inden konsulenten føler sig klar til at gøre egne erfaringer.

En anden konsulent taler godt om muligheden og har ingen barrierer for at gøre det. Argumentet for, at konsulenten ikke har gjort det, er, at tidspres har medført at gøre ting, som man plejer.

Noter fra telefoninterview

- (1 konsulent) Hvis der er regnskabsdata for to år, burde der også være markdata samt husdyr for to år. Det er vigtigt, at økonomital og produktvalg viser det samme. To års markdata vil tage for lang tid. Som det er i dag, tager det 20 timer at udarbejde en RISE.
- (1 konsulent) Jeg har ikke været opmærksom på muligheden. Jeg har haft som rutine kun at tage et år. Og tænker, at ved at bruge det seneste år er det de mest opdaterede data, der kommer med.

Behov for indsigt i, hvordan de automatiske data fremkommer

Der er meget forskellige fremgangsmåder og arbejdsprocedurer for udarbejdelse af RISE-analysen blandt de 7 konsulenter.

En konsulent har som rutine kort at gennemgå kunden med økonomikonsulenten, så konsulenten har føling med det økonomiske niveau hos kunden før besøget. Herved kan konsulenten lettere navigere hos de lidt vanskelige røde kunder, hvor likviditets- og gældssnakken er noget mere ømtåleligt, og man skal være sine ord.

Konsulenterne mister også lidt mere følingen med, hvilket niveau landmanden ligger på rent økonomisk. Der er stor forskel på, hvordan konsulenterne forholder sig til dette. Nogle har først behovet ved rapportskrivningen og afleveringsmødet, mens andre har behovet, før de tager på første besøg.

Konsulenterne kan mærke, at de nu er ved at blive vant til at benytte automatisk dataoverførsel på økonomiområdet. Herved er det lidt sværere, når de står med en landmand, hvor dette ikke kan anvendes (f.eks. skatteregnskab).

Men generelt er det en kæmpe fordel med automatisk dataoverførsel, som langt opvejer de mindre ulemper.

Noter fra telefoninterview

- (1 Konsulent) Ikke at kende deres økonomiske situation ved 1. møde kan være en fordel. Det betyder, at jeg kommer ud til landmanden med en åben tilgang og ikke er låst af at kende bedriften for godt.
- (1 Konsulent) På de bedrifter, hvor automatisk dataoverførsel ikke kan foretages, er der en af konsulenterne, der har som procedure at tage det fysiske regnskab med hjem fra 1. møde med landmanden og aflevere det igen på 2. møde. Så undgås det at skulle sende et regnskab over mail, som konsulenten mener er lidt uklart om man må efter de nye regler. Der er således behov for, at dataaftalerne med landmanden er på plads og formaliseret.
- Vejledningen (Power Point) har ikke været anvendt og er bedst ved tvivlsspørgsmål over telefonen.

Gennemgangen ved landmanden

Gennemgangen på første møde, hvor der spørges ind til de økonomiske værdier, er ikke anderledes end før automatisk dataoverførsel. Den tager kortere tid, da mange af værdierne er inde, men der bruges ikke tid på at gennemgå de felter, som automatisk dataoverførsel har lagt ind. Det er ikke nogle tal, som skal diskuteres. Det er først resultatet af det økonomiske område, som skal diskuteres og perspektiveres på afleveringsmødet. Datavaliditeten skal således sikres via automatisk dataoverførsel samt konsulentens vurdering i sin forberedelse. Et godt og validt økonomisk tema i rapporten skal således danne grundlag for dialog og undren.

Når der ikke bruges tid på tastearbejdet af økonomital i samme omfang som tidligere, kan der bruges tid på bedre gennemgang af spørgsmålene omkring mark og stald samt udarbejdelse og gennemgang af rapporten.

Noter fra telefoninterview

- (1 konsulent) Man må ikke stole blindt på data. Jeg indlæser data og forholder mig til områderne. Der kan være nogle poster, som ikke konteres ens eller er blevet konteret, som det anbefales. F.eks. arv og andre engangsposter samt reguleringer.
- (1 konsulent) Har åbnet regnskabet, hvis der var nogle områder, som så mærkelige ud og skulle kontrolleres. Det har også givet en tryghed at orientere sig i regnskabet.
- (2 konsulenter) Data fra automatisk dataoverførsel stoles der blindt på og kontrolleres ikke. Så vil tiden gå med det, og så kunne de lige så godt selv finde dem.

Har I fundet fejl, som skal rettes samt detaljeringsgraden

Der er ikke fundet fejl i data, da de er blevet anvendt uden nævneværdig kontrol.

Der er dog fokus på spørgsmål "90.3.6.e Mulig kredit" som har stor indflydelse på scoren på likviditet. Konsulenterne omtaler den som et dumt spørgsmål. Den skal landmanden selv tage stilling til, og i mange tilfælde bliver det hypotetisk, da de ikke har haft denne dialog med banken. Det kan være vanskeligt at afgøre, om det skal være 500.000 kr. eller 1.000.000 kr. Der efterspørges, om spørgsmålet kan løses på en anden måde.

Detaljeringsgraden i underpunkterne, f.eks. i 90.3.4.c, er rigtig fin og bør generelt fastholdes. Der er et ønske om, at der hellere må være for mange end for få. De hjælper meget til et overblik. Specielt ved skrivning af rapporten samt gennemgang. Hellere 5-10 underposter end 1 samlet linje.

Noter fra telefoninterview

- Det anvendes ikke meget under interviewet, med det er godt til den efterfølgende rapportskrivning samt aflevering ved landmanden.
- Hos en landmand, som arvede 190.000 kr., blev privatforbrug 190.000 kr. for lavt. Det rigtige beløb var 238 tkr. Det kan være vanskeligt at kode det hele op, når grundkonteringen kan foregå forskelligt fra sted til sted, vedr. de mere sjældne poster og reguleringer.

Hvilke 3 vigtigste områder

Hvilke 3 vigtigste områder ønsker du automatisk data på i fremtiden?

Der er enighed om, at økonomiområdet var det rigtige at starte på. Det sparer meget tid, og validiteten er øget rigtig meget.

Der er et ønske om at prioritere de områder, som sparer mest tid i indtastningsområdet. Jo mere tid der kan flyttes fra indtastning til aktiv dialog med landmanden om, hvor han kan flytte sig, jo større værdi vil der være i produktet.

Nedenfor er fastholdt de forskellige ønsker i prioriteret rækkefølge. Det er antallet af konsulenter, som nævner området samt deres argumenter, der ligger til grund for prioriteringen.

1. Gødningstilførsel fra mark online. Når der f.eks. er 60 - 70 marker, er det et meget stort arbejde at udarbejde spørgsmålene omkring gødningsforbrug. Og at taste det samlet ind er ikke en holdbar løsning.

Spørgsmålene omkring N og P import er en øvelse, der kræver en pæn indsats. Det samme med N og P forbruget.

- Det vil spare 60 – 90 minutter
 - Sparer 30 - 120 min.
 - Sparer 30 – 90 min.
 - Sparer 120 min.
2. Afgrødefordeling vil være oplagt at få med, når gødningsforbruget bliver kodet op.
 - Sparer ca. 15 min.
 3. Kemiforbrug er også en stor post. Selvfølgelig kun på de konventionelle bedrifter, som der ikke er så mange af i RISE endnu.
 - Sparer ca. 60 min.
 4. Kvægdelen er lidt vanskelig for plantekonsulenterne, og de vil gerne undgå den sparring, som de er afhængige af ved at skulle gå hen og forstyrre en kollega.

5. Antal efterafgrøder har tidligere været en stor fejlkilde og kunne være godt via automatisk dataoverførsel.
6. Dødeligheden ville være god at kunne hente fra CHR. Det kan dog give lidt udfordringer med hensyn til antal årsdyr kontra dyr på stald (stipladser). Der skal være en omregningsfaktor for at kunne løse det. Derudover er økokalvene kun 4 mdr., hvorimod de konventionelle kalve er 6 mdr., hvilket der skal tages højde for i beregningen af stipladser.
7. Foderforbruget, hvor indkøbt foder burde kunne hentes fra ØDB.
8. Ansatte i 70.a, hvor hver medarbejder ønskes som arbejdsgruppe. 70.1, som er arbejdstimer, skal landmanden dog selv besvare.
9. Måling af læhegn samt anden biodiversitet – hvis muligt med GIS-data
10. Energi. Forbruget af diesel og strøm målt i liter og KWH.
11. Afdrag og løbetider på lån. Det kan på nuværende tidspunkt ikke hentes ud af ØDB.

Undersøge, om der er flere data, som kan hentes i ØDB

1. 50.1.1.1.c
2. 30.4.1.1.g
3. Løn: ægtefælles løn skal gerne være synlig på sin egen linje – Er løn med social sikring (8%)
4. 70.3.1.1.h
5. 70.1.1.e

Argument (Tid eller Validitet)

Der er meget tid at spare ved at udbygge automatisk dataoverførsel. Og dette betyder, at der bliver bedre tid til at anvende resultaterne.

Indtastning af gødning vil give en meget højere validitet – specielt hos de kunder, hvor konsulenten ikke selv kan få adgang til Mark Online på ejendommen og dermed sidder med en udskrift og risikerer tastefejl.

Hvordan har landmanden taget imod automatisk overførsel?

Da økonomidata plejer at være indtastet af konsulenten inden første landmandsbesøg, opdager landmanden ikke, at det har været nemmere at få disse data ind. Men at tidsforbruget er mindre og validiteten er højere har stor betydning. Det mærkes specielt ved, at der er bedre tid til at aflevere rapporten og snakke om resultaterne.

Tilladelse til at vi må bruge data har ikke været noget problem overhovedet. Landmændene er vant til at give tilladelse til brug af disse tal, og systemet med samtykke har ikke været et problem.

Din evaluering af automatisk dataoverførsel

Stemningen bl.a. RISE konsulenterne omkring automatisk dataoverførsel er meget positivt. Det er nødvendigt at udvikle automatisk dataoverførsel over tid, således tidsforbruget kan minimeres, og prisen ikke bliver for dyr, når det skal sælges pr. anvendt time.

De vurderer, at de sparer 2 timer på at anvende automatisk dataoverførsel, og at der mindst er 1 yderligere time sparet ved at få Mark Online delen med. Dog vurderes tidsbesparelsen af en enkelt konsulent med stor rutine indenfor økonomi kun at være ca. 30 min.

Validiteten stiger, og det gør produktet mærkbart stærkere. Tvivlparametrene bliver luget ud, og alle gør det ens. Det giver også mere tid til at aflevere rapporten og snakke om resultaterne.

Mere tid til at snakke om resultatet gør, at der er flere strategiske dialoger, og fokus på anvendelse af resultaterne er anderledes.

Forretningen ved at lave en RISE analyse bliver lidt mindre udfordret ved, at der kommer automatiske data ind. Tiden bliver mindre presset, og rapporten bliver bedre og mere gennemarbejdet.

Noter fra telefoninterview

- (2 konsulenter) Det tager ca. 2 timer at udfylde økonomiområdet. Dette tidsforbrug spares, da tallene ikke kontrolleres.
- (1 konsulent) Det tager ca. 90 min at udfylde økonomiområdet. 50 % af dette spares, resten går til kontrol af økonomidata. På sigt vil der gå mindre tid til kontrol. Det giver mere valide tal. Data kommer ens ind hver gang, og konsulenten kan have fokus på at se, om der er nogle områder, der ikke ser rigtige ud.
- (1 konsulent), der har stor erfaring indenfor økonomi, nævner, at automatisk dataoverførsel sparer ca. 30 min til udfyldelse af økonomiområdet.
- Mere ensartet resultat.
- Det giver et bedre resultat – selvfølgelig kun hvis det er kodet rigtigt op.
- Det giver bedre tid til rådgivning og vejledning til handling.
- Ved at data kommer automatisk ind får man bedre tid til fokus på jord og dyr.